

**Fåglar i
Köpingstrakten
1995**

Fåglar i Köpingstrakten

Leo Mäkinen & Lille-Bror Hammarström

Storlom

- 3 par 25/4 Oppåsen V-Skedvi (LBH,MN,SL)
- 1 par 25/4 och 30/4 Skedvisjön V-Skedvi (LBH,MN,SL)
- 1 par 24/5 StoraVålen V-Skedvi (AE)
- 1 par 31/5 Storsjön Skinnsberg (AE)
- 1 par 14/6 Storgryten Sura (AE)

Skäggdopping

- Som mest sågs 80 ex 23/4.B-viken Trolig häckning ca. 20-25 par (BW)
- Ca. 30 bon fanns nedanför fågeltornet i Malmön. Kan vass- och slyröjning hjälpt häckningen. (LM,AE,BP)

Svarthakedopping

- 5 ex på häckningsplats i Munktorps socken 7/5 och 10/5 (LBH,AE,KL,SL)

Storskarv

- 4 ex 30/4 flyger över B-viken. (BW)
- 1 ad 30/8 Galten (MN)
- 1 ex 30/9 Galten (LM,AE)

Rördrom

- 1 ex 12/3 Malmön (LM)
- 2 ex 19/3 Barkarövik (LBH)
- 1 ex 4/4, 9/4, 14/4, 21/4, 2/5, 5/5, 13/5, 27/5, 30/5 och 28/6 B-viken (KL)
- 1 ex 30/3, 1/4, 12/4, 17/4, 22/4, 29/5 Malmön (LM)
- 1 ex 1/5 Haggholmen Köping (KL)
- 1 ex 3/5 och 2/6 Billingen Hallsta (KL)
- 1 tutande 6/6 Ståholmsbäcken (MN)
- 1 tutande 25/5 Avhulta Munktorp (PE)
- Två tutande hannar under våren och sommaren i B-viken och ytterligare en tutande nedanför Kungsudden i Kungsör (BW)

Häger

- 1 ex 16/1 Gålby Köping (LM)
- 12 ex 2/4 Lisjö ängar Sura (LBH,OS)

Knölsvan

- 1 par på bo B-viken.(KL) Paret fick 7 ungar.(BW)
- 2 ad. 5 juv. 29/10 B-viken (AE)
- 1 ad och 1 juv. 1/12 Ytternälasjön Gunnilbo(KL)

Mindre Sångsvan

- 1 ex 25/3-27/3 B- viken (LBH,GN,Mfl)

- 1 ex 28/3 B-viken (LM)

Sångsvan

- 2 ex 27/2 Ladugårdssjön Hallsta (MN)
- 1 par häckade Billingen Hallsta 4 ungar (PE,KL)
- 30 ex B-viken 25/3 (LBH, Mfl)
- 210-220 ex 26/3 Norrsjön Sura (LBH,MN)
- ca 300 ex 2/4 Norrsjön Sura (LBH, OS)
- 1 par 25/4 Svan V-skedvi (LBH,MN,SL)
- 1 par 2/5 Rotsjön V-skedvi (LBH,SL)
- 1 par 6/5 Lisjö ängar Sura (LBH)
- 2 ad. och 3 juv.7/9 B-viken (KL)

Sädgås

- 120 ex 1/3 Ladugårdssjön Hallsta (LM)
- ca 600 ex 4/3 Ladugårdssjön Hallsta (KL)
- 450 ex 8/3 Lisjön Sura (KL)
- 450 ex 9/3 Ladugårdssjön Hallsta (MN,LBH)
- 700 ex 17/3 Ladugårdssjön Hallsta (LM)
- 50 ex 2/4 Lisjö ängar Sura (LBH,OS)
- 114 ex 17/9 Malmön (KL)
- 140 ex 3/10 Gålby Köping (LM)
- 300 ex 13/10 Malmön (AE)

Bläsgås

- 3 ex Ladugårdssjön Hallsta (LBH,MN)
- 18 ex 8/10 och 13/10 Vitön (AE)
- 4 ex 21/10 Oljehamnen (AE)

Grågås

- 2 par häckade i B-viken 4 ungar resp.1 unge (BW)
- 200 ex 17/9 Galten Munktorp (LM)

Kanadagås

- 335 ex 17/9 Ståholm Köping (KL)
- 530 ex 8/10 Ståholmslandet (AE)
- 600 ex 13/10 Vitön Malmön (AE)
- 700 ex 14/10 Galten Malmön (KL)

Vitkindagås

- 2 ex 29/5 Ladugårdssjön Hallsta (AE)
- 2 ex 30/5 B-viken (KL)
- 1 ex 27/10 Kungsörs hamn(LM,KL,AE)

Prutgås

- 1 ex 14/9 Östuna (NEW)

Bläsand

- 57 ex 27/9 B-viken (AE)
- 60 ex 11/10 Gålby Köping (AE)

Snatterand

- 1 par 22/4 Lisjö ängar Sura (LBH)

Kricka

- 35 ex 25/4 Svan V-skedvi (LBH,MN,SL)
- Flertal flockar under våren i B-viken den största 75 ex 30/4 (BW)

Stjärtand

- 1 par 14/4 och 23/4 B-viken (LBH,BW,AE,KL)
- 1 par 17/4 Malmön (LM)
- 1 par 10/5 Lisjö ängar Sura (AE,KL)
- 8 ex 3 hannar och 5 honor 13/5 B-viken (BW)

Årta

- 1 hane 13/5 B-viken (BW)

Skedand

- 1 par 14/4 och 1 ex 25/5 B-viken (KL,BW)
- 1 par 14/4 Lisjö ängar Sura (LBH)
- 1 par 17/4 B-viken (LM,BW)
- 1 par 23/4 och 6/5 B-viken (BW)
- 2 par 24/4 Lisjö ängar Sura (LBH,MN)
- 2 hannar och 2 honor 25/5 B-viken (BW)
- 1 hane 5/6 B-viken (BW)

Brunand

- 1 hane 2/4 B-viken (BW)
- 1 ex 4/4 och 12/5 B-viken (AE,KL)
- 1 ex 11/4 B-viken (MN)
- 1 par 12/4 Malmön (LM)
- 1 par 17/4 B-viken (BW)
- 2 honor 17/4 Malmön (LM)
- 1 hane och 2 honor 22/4 Malmön (LM,BW)
- 1 par 22/4 B-viken (LBH,BW)
- 1 hane 1/5 och 6/5 B-viken (BW)
- 1 hane 12/5 B-viken (AE)

Alfågel

- 6 ex 6/5 Vågsjön Odensvi (LBH)

Sjöörrer

- 5 ex 3/5 Oppäsen V.Skedvi (AE)

Salskrake

- 29 observationer mellan 25/3-1/5 som mest 2 hannar 2 honor B-viken (BW)
- 1 par 24/3 Malmön (LBH)
- 2 hanar och 1 hona 25/3 B-viken (LBH,Mfl)
- 2 hanar och 2 honor 25/3 B-viken (GN)

- 1 par 28/3 B-viken (LM)
- 2 hanar och 1 hona 29/3 B-viken (LBH)
- 2 par 30/3 B-viken (LM)
- 1 par 1/4 B-viken (LBH,OS,KL)
- 1 par 3/4 och 6/4 B-viken (LBH)
- 3 hanar 1 hona 4/4 B-viken (AE)
- 2 hanar 1 hona 9/4 B-viken (KL)
- 1 par 16/4 B-viken (LBH,SL,BW)
- 5 ex 11/5 B-viken (MN)
- 1 hane 16/5 B-viken (MN)
- 3 ex 4/10 Timmerhamnen Köping (KL,AE)
- 1 hona 22/10 Flintan Galten (LM)
- 4 ex 29/10 B-viken (BW)
- 2 ex 1/11 B-viken (AE)
- 1 ex 4/11 B-viken (BW)

Småskrake

- 1 par 4/5 B-viken (MN)
- 1 par 7/5 Sörsjön Sura (LBH,MN,SL)
- 1 ex 4/10 B-viken (KL,AE)

Storskrake

- 200 ex 1/4 B-viken (LBH,OS)
- 200 ex 12/4 B-viken (LM)
- 330 ex B-viken 16/4 (LBH,SL,BW)
- 300 ex 7/11 och 10/11 Galten Malmön (KL)

Havsörn

- 29 observationer på åtelplats under året (LM)
- 1 ex 4/1 åtelplats (AE)
- 7 ex 10/1 5 ad, 1 3k, 1 juv. Åtelplats(MN)
- 7 ex 15/1 åtelplats (LBH)
- 1 ex 26/2 Galten, på isen vid färleden (LM,GN)
- 1 juv. 12/3 Sörsjön Sura (LBH,SL)
- 1 ex 14/3 åtelplats (KL)
- 1 ad. 10/5 Djupen Ramnäs (AE,KL)
- 1 ad 14/6! Lisjö ängar Sura (AE)
- 1 ex 21/10 B-viken (AE)
- 1 ad. 22/10 Flintan Galten (LM)

Brunkärrhök

- Som mest var det 7 fåglar i B-viken 14/4, 4 honor och 3 hannar. 2 par häckade under sommaren. Ena paret försvann medan, det återstående paret fick fram 4 juv. (BW)
- Häckning vid Kungsudden, 2 juv. (BW)
- Häckning i Norså 2 flygga ungar (AE,KL)
- 1 par 23/4 Österhammarssj. med bomaterial (KL)
- 2 par 22/4 B-viken (LBH,BW)
- 1 par 30/4 Skedvisjön V.Skedvi (LBH,Mfl)
- 1 par 3/5 Billingen Hallsta (KL)
- 1 juv 24/9 årets sista obs. i B-viken (BW)

Blåkärnhök

- Se artikel från Gålby (AE,LM)
 1 ex 11/4 Orrtorp Köping (AE,KL)
 — 1 hane 16/4 B-viken (LBH,SL,BW)
 1 ex 18/4 C-tippen Malmön (KL)
 1 hona 22/4 B-viken (LBH,BW)
 1 hona Malmön 1 hane Munktorp och Ekholmen, 1 hane 17/9 Sjöholmen (PE)
 — 1 hane Brattfors V-Skedvi (LBH,MN,SL)
 1 hane 7/10, 1 juv. 14/10 och 1 hane och 1 juv. 26/11 Gålby Köping (KL)
 — 1 juv 8/10 B-viken (LBH,BW,TMÅ)
 1 hona 7/11 Malmön (KL)
 1 hane 4/12, 29/12 Gålby Köping (LM)

Ängshök

- 1 hane 2/6 C-tippen Malmön (AE)

Stäpphök

- 1 ex 30/4 Barkarövikens !!!(BW,PL,OS)

Fjällvråk

- Se artikel från Gålby (AE,LM)
 1 ex Strö 22/1 och 27/1(LBH,AE)
 1 ex 28/1 Gålby Köping (LM)
 — 1 ex 29/1 Kungs-Barkarö (NEW)
 — 1 hona 31/1 Flygfältet Köping (MN)
 — 1 ex 5/3 Kungs-Barkarö (LBH,MN)
 1 ex 7/3 Volvogärdet (LM)
 1 ex 10/4 Malmön (LM)
 1 ex 1/5 B-viken (LM)
 3 ex 30/9, 6 ex 11/10, 3 ex 13/10 Gålby (LM)
 2 juv. 26/10 Gålby Köping (KL)
 1 ex 4/11 Sträckande Ringvägen 49 Köping (KL)
 1 juv 14/10-31/12 Gålby Köping (LM,KL,AE)

Kungsörn

- 1 ex 8/3 Västvalla Fellingsbro (AE)
 1 juv. 5/4 Malmön (MN)
 — 1 juv. 20/12 Orsta Kolsva (KN)

Fiskgjuse

- 1 par Häckade vid Vitmossen Bro (PE)
 1 par häckade vid Ståholm. Minst två ungar (AE)
 — 1 par 30/4 Kaxmossen V, Skedvi (LBH,Mfl)
 1 par 25/7 "Lappland" Skinnsberg (KL)

Tornfalk

- 1 hane 31/1 Supra Köping (MN)
 1 ex 2/2 och 6/2 Byslätten Köping (AE)
 1 ex 6/2 Byslätten Volvogärdet (LM)
 — 1 ex 29/4 K-Barkarö (LBH,MN)
 — 1-2 ex 2/5 Rotsjön V-Skedvi (LBH,SL)
 1 ex 9/6 Holmsmalma Köping (KL)

- 1 hane 18/7 Ströbohög (LM)
 1 ex 28/8 Volvo industri område (LM)
 2 ex 6/9 Gålby Köping (AE)
 1 hane 13/9 Gålby Köping (LM)
 1 hona 14/9 Gålby Köping (LM)
 1 ex 13/10 Gålby Köping (AE)

Stenfalk

- 1 ex 8/4 Tibble Köping (AE,LM)
 1 ex 9/4 Malmönvägen (KL)
 — 1 ex 14/4 Lisjöängar Sura (LBH)
 — 1 ex 21/4 Lisjöängar Sura (LBH)
 1 ex 22/4 och 24/4 B-viken (BW)
 1 ex 5/8 Charlottenberg Köping (KL)
 1 ex 23/9 Gålby Köping (AE)
 1 ex 30/9 Gålby Köping (LM,AE)
 1 hane 3/10 Gålby Köping (LM,AE)
 1 ex 7/10 Gålby Köping (AE)
 1 hane 28/10 och 23/11 Gålby Köping (AE,LM)

Lärkfalk

- 1 par Billingen Hallsta under häckningstid (PE)
 1 ex 13/5 E-skogen Malmön (LM,KN)
 1 ex 13/5 Lisjöängar Sura (LBH,PL)
 1 ex 14/6 Lisjö Sura (AE)
 — 1 ex 24/6 Lisjöängar Sura (LBH,OS)
 1 ex 11/7 B-viken (AE,KL)
 1 ex 23/7 Kungsudden (BW)
 1 ex 25/7 B-viken (BW)
 1 ex 25/7 Norså (PE)
 1 ex 7/8 Gålby Köping (LM)
 1 ex 16/8 Sömsta Köping (KL)
 1 ex 2/9 Åsby Kolsva (LM)
 1 ex 12/9 Gålby Köping (LM)
 1 ex 6/9 Gålby Köping (AE)
 1 ex 9/9 Karlbergskogen (PE)
 1 ex 9/9 B-viken (BW)
 1 ex 15/9 Bondgårdsvägen Köping (LM)

Pilgrimsfalk

- 1 ex 28/4 Köpingsön (MN)
 — 1 ex 28/7 Orsta V.Skedvi (KN)

Järpe

- 2 ex 22/10 Bernshammar (LBH,MN)

Orre

- 7 tuppar spelade 30/4 Kaxmossen, V.Skedvi (AE,LBH,Mfl)
 En orrtupp spelar för fullt på åkern bakom tornet i B-viken 24/4. Vad jag vet har det ej hänt någon gång förut (BW)

Tjäder

- Spår i snön 11/3 Tängsta skogen (LM)
 — 6 Tuppar 17/4 Lundbyskogen Odensvi (LBH)
 1 spelande tupp 3/5 på vägen väster om Yxmossen V.Skedvi (AE)
 6-7 tuppar spelade på samma plats en annan morgon (Uppgift av Kjell Eklund)

Rapphöna

- 1 ex 13/6 Ö Eknö (AE)
 2 ex 28/6 Invaritippen, Köping (AE,KL)
 2 ex 30/6 Industritippen, Köping (PE)

Vaktel

- 1 ex 29/6 Hörnberga (KL)

Vattenrall

- 1 ex 1/4 B-viken (LBH,OS)
 — 2 ex 4/5 Norsa (MN)
 1 ex 17/4 och 24/5 Norsa (AE,KL)

Småfläckig sumphöna

- 1 ex spel. 18/6 B-viken (BW)
 1 ex spel. 25/6 Jägaråsen B-viken (LM)

Kornknarr

- 1 ex 29/5 Malmö (LBH,GNI)

Trana

- Ev häckning Rotsjön V.Skedvi (LBH)
 60 ex 30/9 B-viken (AE,LM)
 73 ex 1/10 Gålby Köping (AE)

Strandskata

- 2 ex 30/4 Malmövägen (AE)
 1 ex 4/5 B-viken (AE)
 1 ex 4/5-5/5 C-tippen (AE,KL)
 3 ex 5/5 Kungsudden (BW)
 1 ex 6/5 och 18/5 Köpings Kalk (AE)
 1 ex 25/5 Inre hamnen Köping (KL)
 2 ex 30/5 Norsa (AE)
 2 ex 9/6 Rågsäcken Galten (BW)
 3 ex 9/6 Broken Galten (BW)

Mindre Strandpipare

- 3 ex 17/4 Ladugårdssjön Hallsta (AE)
 2 ex 2/5 C-tippen Malmö (PL)
 — 1 par Timmerhamnen i maj (sedan mycket störningar). Troligtvis ingen häckning i år. (LBH)
 1 ex 4/5 Varnade och spelade skadad.
 Timmeruppl. Norsa (MN)
 1 ex 12/5 C-tippen Köping (AE)
 — 1 ex 6/5 Bustagropen Odensvi (LBH)
 1 ex 1/6 Norsa (AE)

- 2 ex 24/6, 15/7 och 1 ex 1/7, 23/7 C-tippen (KL)
 Häckning 15/7 C-tippen 1 ad och 1 juv (PE)
 1 ad och 1 pull 28/7 E-18 bygget Tefälle, Bro (AE,KL,LM)

Större Strandpipare

- 1 ex 10/5 Lisjö ängar (AE,KL)

Ljungpipare

- 1 par 30/4 Kaxmossen V-Skedvi (LBH,Mfl)
 64 ex 7/10 Gålby Köping (KL,AE)

Tofsvipa

- 270 ex 5-6/9 Gålby Köping (AE)
 400 ex 10/9 Malmö (LM)
 320 ex 30/9 Gålby Köping (AE)
 192 ex 7/10 Gålby Köping (KL)
 300 ex 3/10 Gålby Köping (LM)

Mosnäppa

- 1 ex 10/5 C-tippen (LBH,MN)
 — 1 ex 30/5 Lisjö ängar (Sura) (LBH,PL)
 1 ex 17/5 C-tippen Malmö (MN)
 2 ex 19/5 B-viken (LBH)
 3 ex 19/5 C-tippen Malmö (PE)
 1 ex 25/5 C-tippen Malmö (KL)
 2 ex 27/5 C-tippen (AE,KL)

Kärrensäppa

- 1 ex 1/7 C-tippen (KL)

Brushane

- 40 ex 5/5 B-viken (LBH)
 10 ex 7/5 Malmö (LM)
 14 ex 7/5 Kolgölen, Malmö (KL)
 — 13 ex 7/5 Lisjö ängar Sura (LBH,MN,SL)

Morkulla

- 1 ex 5/11 Hagstaholm Kungsör (LM) *Scm!*

Storspov

- 1 par under häckningstid vid Husta Köping (PE)
 1 par under häckningstid vid Hörnberga, Bro (LBH,AE)
 1 ex 17/5 Fettsta, Malma (KL)
 1 par 1/6 Malmö (LM)
 2 ex 9/6 Hörnberga Kolsva (KL)
 1 par 13/6 Uknö, Björskog (AE)
 1 par 13/6 Ö Eknö, Björskog (AE)
 Börjar vid skönja en liten uppgång hos denna art, som så länge varit nästan borta som häckfågel i våra trakter ?

Svartsnäppa

- 1 ex 6/5 Lisjöängar Sura (LBH)
- 4 ex 7/5 Lisjöängar Sura (LBH,MN,SL)
- 11 ex 13/5 Lisjöängar Sura (LBH,PL)

Roskarl

- 2 ex 7/5 Fågeltornet Malmön (AE,KL,LM)

Skrattmås

- 150-200 par häckade industritak vid Köpings hamn (AE)
- 800-1000 ex skrattnåskolonin i B-viken (BW)

Havstrut

- 1 ex 2/4 Lisjöängar Sura (LBH,OS)

Skräntärna

- 1 par 9/6 Broken, Torpargrundet och Hungerhäll Galten (BW)
- 1 ex 6/8 Kvicksund (AE)
- 2 ex 7/9 Herrfallet Hjälmaran (KL) *Scm*

Kentsk tärna

- 2 ex 30/7 passerar Pottskär Kvicksund in mot Galten (NEW)

Fisktärna

- Minst 8 par häckade på industritak vid Köpings hamn i skrattnåskoloni. Se notis i FiV 2/95 (AE)

Silvertärna

- 2 ex 13/5 Sörsjön Sura (LBH,PL)

Svarttärna

- 2 ex 24/5 och 23/6 Ladugårdssjön Hallsta (KL)
- 12 ex 28/5 Ladugårdssjön Hallsta (MN,LBH)
- 7 ex 29/5 , 4 ex 31/5 och 8 ex 15/6 Ladugårdssjön (AE)

Alkekung

- 1 ex Karlsgatan Kungsör (BW)

Turkduva

- 1 ex 4/6 Kyrkogårdsförvaltningen Köping (PE)
- 1 ex 3-4/7 Tunadalsparkering köping (AE)
- 1 ex 15/8 Bakom museet Köping (MN) *Köping, Center för*
- 1 ex 23/8 Köpings museum (AE,KL)
- 7 ex 16/9 Norra Kungsladugården Kungsör (BW)
- 1 ex 17/9 B-viken (BW)
- 2 ex 5/10 Kyrkogårdsförvaltningen Köping (PE)
- 2 ex 6/10 Bondgårdsvägen (LM)
- 1 ex 21/10 Sjtullen Köping (AE)
- 1 ex 29/10 Gamla Västeråsv. (PE)

Turturduva

- 1 ex 26/5 Spannmålshamnen Köping (AE)

Berguv

- Trolig häckning Munktorps socken (LBH)
- Hanen hördes ropa av flera rapportörer under våren.

Fjälluggla

- 1 ex 20-21/12 Gillsta Himmeta. Uppgift av Bo Lindström

Kattuggla

- Häckning vid hundbadet Malmön 4 ungar (AE,NEH))
- Häckning Odensvi K:a, minst två ungar (MN)
- En ropande 15-16/1 Småbåtshamn Köping (MN)
- 1 ex 17/1,5/2 Johannisdalsskogen Köping (AE)
- 2 ex 18/2 och 26/2 Lindöberget (LM)
- En ropande vid Broholmen 10 och 23/2 (LBH)
- 1 ex Billingbo V-Skedvi 11/2 (LBH,MN,SL)
- 2 ex 25/2 Lindöberget Munktorp (AE)
- 1 ex 26/2 Arlaberget Odensvi (AE)
- 1 ex 6/4 Arla Odensvi (AE)
- 1 ex 5/6 varnade vid hundbadet Malmön (MN)
- 1 ex 10/6 Alvesta V-Skedvi (LBH)
- En unge lät vid Odensvi kyrka(MN)

Jorduggla

- 1 ex 5/3 hittad död vid Volvo Köping (LBH,MN)

Pärluggla

- 1 ropande 11/2 och 9/3 Yxmossen V.Skedvi (LBH,MN,SL,AE)
- 1 ropande 25/2 Ursjötorp Sura (LBH,OS)
- 1 ex 25/2 Skogsmossen (PE)

Nattskärna

- 1 ex 15/6 Lappland Skinnsberg (AE)
- 1 ex 16/6 Lappland Skinnsberg (KL)
- 3 ex 10/7 Svartsjärnsv. Linde (LBH,MN)

Kungsfiskare

- Bo vid Lyftinge (LBH,Mfl.)
- 1 ex 14/4 och 15/4 B-viken (BW)
- 1 ex 15/4 Hagebäckssudde(LM)
- 1 ex 17/4, 29/4, 9/5 Köpingskalk (AE)
- 1 ex 30/4 och 9/5 Cementa Köping (KL)
- 1 ex 7/5 Malmön (LM)
- 1 ex 8/5 Ibbarsbo Kolsva (LM)
- 1 par 6/5 Köpingskalk (AE)
- 2 ex 10/5 vid Cementa hamnen Köping (LBH,AE)
- 1 ex 25/5 Jäxbo Kolsva (LM)

Kungsfiskare forts.

- 2 ex 27/5 Cementa hamnen Köping (LM)
- 1 ex 17/5, 28/7, 13/8 och 2 ex 20/8 Kallstena (AE, KL)
- 1 ex 4/6, 22/7 och 28/7 Ekerbybro (AE, LBH, KL, LM)
- 1 ex 28/6 Malmönbadet (KL, AE)
- 1 ex 18/7 Lyftinge (MN)
- 2 ex 22/7 Kolsva (LBH, GP)
- 1 ex 22/7 Lyftinge LBH, GP)
- 1 ex 26/7 Vahlstaån Köping (LM)
- 1 ex 27/7 Nära Barkarövikén (KN)
- 1 ex 27/7 Östuna (KN)
- 1 ex 28/7 Ekerbybro (KL)
- 1 ex 28/7 Kallstena Köping (KL)
- 2 ex 28/7 Kallstena Köping (LM)
- 1 ex 13/8 Östuna och 2 ex Kallstenabron (BW)
- 1 ex 20/8 Mista Köping (AE)
- 2 ex 20/8 Kallstena Köping (AE, BW)
- 1 ex 7/10 i ett dike på K-Barkaröslätten (LBH, SL, GNI)

Göktyta

- 1 ex 24/4, 30/4, 26/5 och 2 ex 9/5 19/5 Norså (KL)
- 1 ex 13/5 och 25/5 Malmön (KL)
- 1 ex 31/5 Badet Kolsva (KL)
- 1 ex 3/5 Billingen Halsta (KL)

Gröngöling

Häckning Nyhammar Hedstommen (PE)

Spillkråka

Häckning Gisslarbo (PE)
Häckning Strålbo Norrslyta Odensvi (PE)

Mindre hackspett

- 1 ex 9/2 och 4/4 Aludden Kungsör (AE, KL)
- 1 ex 25/2 Odelbo Munktorp (KL)
- 1 ex 23/3 Hagelbäckssudde Kolsva (AE, KL)
- 1 ex 11/4 Lisjö Sura (KL)
- 2 ex 13/4, 17/4 och 29/4 K-B skogen (AE)
- 1 ex 13/4 Norså (KL)
- 1 ex april Östuna (PE)
- 1 ex 2/5, 5/5, 22/5 Malmön (KL)
- 1 hona 30/5 Djurgårdsskogen (MN)
- 1 ex 15/4 och 13/8 Hagelbäckssudde Kolsva (LM)
- 2 ex 3/5 och 2/6 Billingen Hallsta (KL)
- 1 ex 17/5 Ekbacken (MN)
- 1 hane 25/5 Kråkholmen Munktorp (PE)

Trädlärika

- 1 ex 4/4 sjungande Kungsörs grus och 1 ex vid Stengärde (MN) Srm
- 3 ex 6/4 Valsta motorbana Odensvi (AE)
- 2 sjungande 10/4 Valsta motorbana Odensvi (LM)
- 1-2 trädlärikor sågs ofta på Vahlsta-lokalen under april av flera rapportörer

Backsvala

Ca 40 bon 28/5 i grustag Bernshammar (KL)

Forsårla

1 hona 20/7 Lyftinge (AE, KL)

Sidensvans

- 10 ex 1/5 B-viken (BW)
- 300 ex 12/12 Vahlsta ån Köping (KL, AE)
- 200 ex 16/12 Norså (AE)
- 600 ex 17/12 Bondgårdsv. Köping (LM)
- Ca. 3000 ex i Köping under vintern

Strömstare

- 4 ex 31/1, 2 ex 8/2, 1 ex 24/2 och 14/3 Strömsholm (KL)
- 1 ad och 2 pull 31/5 Uttersberg Skinnsberg (AE, KL)
- 2 ad. och 3 juv. Uttersberg Skinnsberg (NEW)
- 1 ex 19/2 Hagelbäckssudde Kolsva (HOF)
- 1 ex 23/3 Gisslarboån Kolsva (KL)
- 1-2 ex 2/4 Bernshammar-Karmansbo (PE)

Svart rödstjärt

Häckning vid Supra 17/5 (MN)

Björktrast

- 1000 ex 6/11 Nalbesta Munktorp (LM)
- 2500 ex 22/11 Malmön (LM)
- 700 ex 22/11 Gålby Köping (AE)
- 1000 ex 26/11 Norså (AE)

Gråhoppssångare

- 1 ex 2/6 Charlottenberg Odensvi (LBH)
- 1 ex 5/6 Ströåsen (LBH)
- 1 ex 5/6 Bollströ Bro (LBH)
- 1 ex 7/6 Tängsta Odensvi (LBH, MN)
- 1 ex 10/6 Lundby Odensvi (LBH)

Flodsångare

- 1 ex 31/5, 2/6, 4/6, 10/6 Vitön Malmön (MN, AE, Mfl.)
- 1 ex 1/6 Vitön Malmön (LM, GN)

Vassångare

1 ex ett par veckor i juni Majholmen Hallsta (PL,Mfl.)

Kärrsångare

1 ex 30/5,1/6 Norsasilon (PL,Mfl.)
1 ex 1/6 Malmön (LM)
5 ex 5/6 Malmön 2 ex vid Köpings motorbåtssällskap (MN)
1 ex 11/7 Energiskogen Malmön (AE,KL)

Trastsångare

1 ex 4/6 sjungande B-viken (BW)

Härmsångare

1 ex 27/5 Malmön (PE)
— 1 ex 29/5 Ekbacken Köping (LBH,GNI)
— 3 ex 30/5 sjungande i Djurgårdsskogen (MN)
— 1 ex 1/6 Ankdammen Köping (PE)
— 1 ex 2/6 Häggholmen Munktorp (KL)
1 ex 11/6 Nyckelberget Köping (LM)
1 ex 24/6 Bergtorpet Kolsva (LM)

Gransångare

— 1 ex 13/5 Norrsjölunden Sura (LBH,PL)

Skäggmes

Fågeln verkar på uppgång efter fjolårets vinter. Skäggmesen hörs lite varstans i B-viken. Flera häckningar under året (BW)
15 ex 14/10 högflykt Kungsudden Kungsör (BW)

Pungmes

1 ex 2/4 B-viken (BW)

Varfågel

1 ex 4/1 Billingen Hallsta (AE,KL)
1 ex 17/2 och 10/3 Sandholmen Hallsta (LM)
1 ex 7/10 Sjöholmen (PE)
1 ex 7/10 K-Barkarö (LBH,SL,GNI)
1 ex 7/10 Gålby Köping (AE)
1 ex 25/10 Norsa och 29/10 B-viken (AE)
1 ex 29/10 och 1/11 C-tippen Köping (AE)
— 1 ex 11/11 Tibnor Norsa (NEW)
— 1 ex 29/12 Åsby Häljeby (PL)
— 1 ex hela vintern i Hagelsberga (NEW) 66031510

Nötkråka

2 ex 10/5 Badet Sörsjön Sura (KL)
1 ex 13/8 Hagelbäcksudde Kolsva (LM)
— 4 ex 20/8 Vargheden Kolsva (MN) 6607 1501
1 ex 6/9 Gålby Köping (AE)
— 1 ex 6/11 Orsta V-Skedvi (KN)

Smalnäbbad Nötkråka

En stor invasion under hösten
2 ex Åsby 27/8 (LBH)
2 ex 27/8 Furuv.27 Köping (AE)
1 ex 1/9 och 2/9 Järnvägsgatan Kungsör (BW)
4 ex 2/9 Kungsör (BW,Mfl.)
1 ex 3/9,5/9 och 27/9 Bondgårdsberget (LM)
4 ex 26/9 Rya Köping (AE)
1 ex 27/9 Malmön (AE)
1 ex 4/10 Bergtorpet Kolsva (LM)
1 ex 10/10 Drottning. och Kungsg. Kungsör (BW)
2 ex 11/10 Jägaråsen (BW)
1 ex 21/10 Ladugårdssjön Hallsta (KL)
— 1 ex 6/11 Orsta Kolsva (KN)
1 ex 12/12 Lockmora Kungsör (BW)

Råka

1 ex 15/1 Hamnvägen Köping (LM)
1 ex 9/2 Köping (AE)
2 ex 27/2 C-tippen Malmön (MN)

Bofink

1 ex 17/1 Norsa (MN)
1 hane 22/1 Norsa (AE)
3 ex 31/1 Norsa (MN)
1 hane och 1 hona 16/12 Norsa (KL,AE)
— 3 hane och 2 hona övervintrande Norsa (PL)

Steglits

— Fanns hela sommaren familjevis bakom museet (MN)

Vinterhämpling

11 ex 8/4 Tibble Köping (AE,LM)
3 ex 18/11 Gålby Köping (AE)

Större korsnäbb

1 par 11/3 Rotmossen Odensvi (LM)
— 1 ex 22/7 Mosstorp Odensvi (LBH,GP) 6610 1503

Rosenfink

1 ex 22/5 Malmön (KL)
1 ex 24/5, 24/6 - 26/6 Norsa (PE)
1 ex 25/5 Ullvi Munktorp (PE)
1 ex 25/5 Kråkholmen Munktorp (PE)
7 ex 27/5 och 28/6 Malmön (KL,AE)
— 1 ex 29/5 Malmön (LBH,GNI)
— 3 ex 1/6 Malmön (LBH)
1 ex 1/6 Malmön (LM)
1 ex 2/6 Ekholmen munktorp (KL)
4 ex 5/6 B-viken (BW)
1 ex 24/6 Lundbysjön Kolsva (LM)

Stenknäck

- 2 ex 2/1, 1 ex 8/1, 18/1, 3/2 Bondgårdsv.2b (LM)
 4 ex 2/3, 2 ex 15/4, 1 ex 21/4, 29/4, 30/4, 28/5,
 och 30/7 Bondgårdsv.2b Köping (LM)
 — 2 ex 4/5 Björnstigen Köping (MN)
 — 1 ex 5/5 Supra (MN)
 1 ex 12/5 Barnhemsgatan Köping (PE)
 1 ex 17/5 K-B skogen Köping (PE)
 1 par 17/5 Ekbacken (MN)
 2 ex 19/5 Ekbacken Köping (LBH)
 1 ex 27/5 Järnvägsparken Köping (PE)
 — 1 ex 30/5 Djurgårdsskogen (MN)
 1 ex Vårdcentralen Köping (PE)
 2 ex 15/9 Karlbergsskogen (LM)
 2 ex 30/10 Ståholm (AE)
 1 ex 5/11 Arbmans väg (AE)
 1 ex 23/12, 29/12, 30/12 och 31/12
 Bondgårdsv.Köping (LM)

Snösparv

- 1 ex 12/3 Lisjö ängar Sura (LBH,SL)
 2 flockar 60 och 30 ex 8/4 Tibble Köping
 (AE,LM)
 1 ex 10/4 Kolhögen Malmön (PE)
 1 hane 30/10 Ståholm (AE)

Gråsiska

- 180 ex 10/12 Malmön (AE)

Snösiska

- 1 ex 23/11 Gålby Köping (LM,AE)
 1 ex 4/12 Gålby Köping (LM,AE)

Ortolansparv

- 1 ex Dåwö 25/5 (PE)
 1 par 25/5 Indre hamnen Köping (KL)
 1 par 25/5 Timmerhamnen Köping (KL)
 1 ex 27/5 Malmön (PE,AE)
 1 ex 13/6 Uknö och Ö Eknö Björskog (AE)
 1 ex 13/6 Sjöholmen Kungs-Barkarö (AE)

Några tidiga vårfåglar i Barkarövik*Börje Wennerström*

- 25/2 Sånglärka
 25/2 Sädgås 20 ex
 26/2 Tofsvipa 9 ex
 3/3 Stare 1 ex
 5/3 Grågås 3 ex
 5/3 Sångsvan 19 ex
 8/3 Sävsparv flera
 19/3 Rördrom 3 ex
 23/3 Skrattmå 2 ex
 25/3 Rödhake 1 ex
 25/3 Trana
 25/3 Salskrake 3 ex
 25/3 Sothöna 2 ex
 25/3 Mindre Sångsvan 1 ex
 25/3 Enkelbeckasin
 25/3 Ängspioplärka
 27/3 Skäggdopping 2 ex
 2/4 Fiskgiuse 1 ex
 2/4 Brunand 1 hane
 2/4 Pungmes 1 hane
 5/4 Kungsörn 1 ex
 8/4 Brunkärrhök 1 hona
 16/4 Ladusvala 1 ex

Rapportörer:

- AE Arne Eklöw
 BL Bo Lindström
 BP Bengt Pettersson
 BW Börje Wennerström
 GN Göran Nilsson
 GNI Gunnar Niklasson
 KL Kurt Lindström
 KN Kenneth Norberg
 LBH Lille-Bror Hammarström
 LM Leo Mäkinen
 MN Magnus Nyström
 NEH Nils-Erik Höglund
 NEW Nils-Erik Wallin
 OS Olle Sköld
 PE Peter Ekelund
 PL Per Lindh
 ST Stefan Lundqvist
 TM Tobias Magnusson

Bärgslagsbladet 2 oktober 1969

En septemberdag vid Norsa 1969

Anne Eklöv

Det är en morgon i mitten av september. När jag gläntar på persiennen vid halv 5-tiden på morgonen är det tät dimma och vädret förefaller rätt grått och trist. Längtan tillbaka till den goda sängvärmens verkar ett tag att få överhanden men lusten att komma ut i markerna segrar dock - som så många gånger tidigare.

Alltså bär det iväg ner till Norsa i arla morgonstund. Det visar sig att dimman ligger i ett par stora stråk över staden och neråt sjön är det nästan klart, tvärtemot vad som oftast brukar vara fallet. Det är ett strålende väder. Alldeles kavlugnt. Bortöver Ståholmslandet ligger en dimbank, varigenom ljuset från den uppgående solen silas. Ett reaplan har ritat en vit strimma över himlen. Vindarna däruppe har förvandlat den till en slingrande orm med huvudet nedstuckt i ett moln och med stjärten ringlande ned bakom Runskär.

Det är mycket fågel i rörelse över åmynningen och sjön därutån. Nästan var man ser kretsar gråtrutar omkring och bland dem ännu rätt mycket skrattmåsar, även om de bara utgör en bråkdel av det antal som förekom här under häckningstiden. Enstaka fiskmåsar kan urskiljas. Åtskilliga skäggdoppingar skymtar ute på fjärden. En hona av knipa simmar efter åkanten.

Några vadare

Vid den kanaliserade Norsabäckens mynning håller några vadare till. Ett par drillsnäppor flyger med bågbojda vingar över vattenytan. En brushane vadar omkring i det grunda vattnet, då och då plockande med näbben i bottenlammet efter föda. En enkelbeckasin intar skyddsställning i strandvegetationen. Den är svår att upptäcka då hans i svart, gult och brunt streckade dräkt får den att verka som en fixeringsbild. Ett par rätt så små vadare flyger förbi. De ger ifrån sig locklåten "kyrr", som talar om att det är kärrensna. Från maden intill ljuder låten från några grönenor och en svartnäppa.

Det är i stort sett allt i vadarväg i dag. Vadarna har haft sin glansperiod härnere i juli och augusti. Ännu en tid kan man se vadare men några mängder blir det nog inte fråga om.

De örtrika markerna kring oljehamnen är tillhåll för provianterande piplärkor, finkar och andra småfåglar. De tunna, spröda lockropen från ängspipkärkor och trädpiplärkor hörs då de byter

uppehållsplats. Ett mycket tunt, liksom sugande "tsiif" röjer att även rödstrupiga piplärkor finns med i flockarna, sällsynta gäster från fjälltrakterna. En annan fågel från fjällen hörs och ses också här, nämligen blåhaken. Den har kvar en del av sin vackra röda och blå teckning på bröstet. Senare under vandringen stöter jag upp blåhakar upprepade gånger. De röjer sig genom sitt låte, "rapp, rapp", som liknats vid det ljud som uppstår då en flagglinna av vinden bringas att slå mot stängen

Hämplingar, grönfinkar, sädesärlor, bofinkar och stenskvättor utgör ytterligare inslag bland småfågelskarorna kring oljehamnen.

Gärdsmygens sång

Från stenrösen vid vägbanken ljuder plötsligt en sång som får mig att lystra. Gärdsmyg! Kan det verkligen vara möjligt? Det är flera år sedan jag sist hörde den arten. Jo, mycket riktigt. Nu får jag även höra dess varningslåte, ett hårt smackande och strax får jag även se den pigga krabaten fara ut och in bland stenarna. Det är alltid mycket uppfriskande att möta gärdsmygen. Den lilla tallkotten till fågel, näst efter kungsfågeln vår minsta fågelart, är ett otroligt energiknippe. Den i förhållande till fågelns storlek häpnadsväckande kraftiga sången liksom exploderar och vibrerar fram ut den lilla fågelkroppen med virtuosmässigt löpande drillar som plötsligt ändrar tonläge på ett nästan halsbrytande sätt. Sången kan man få höra praktiskt taget vilken årstid som helst där fågeln är tillfinnandes. Just nu framför han den lite dämpat, som om han inte hade lust att släppa på för fullt.

Två fiskgjusar står ryttlande ute över fjärden. De konverserar med varandra med visslingar i olika moduleringar. Lätena låter spåda för att komma från så stora fåglar. En brun kärnhök, en gammal vacker hane, kommer glidande över vassen på högt lyftade vingar. En av området absolut ståtligaste syner.

Hans framfart markeras av lyftande gräsänder och krickor.

Vemodigt låte

Ett vackert locklåte uppifrån luften får mig att lystra. "Plyyi-e" ungefär ljuder det, tretonigt och mycket stämningsfullt. Jag vet att det härrör från kustpipare, som jag kunnat glädja mig åt

härnere några gånger tidigare. Fågeln kommer inom synhåll. Den flyger rätt högt med stadig kurs söderut. Den är övervägande grå till färgen, vilket visar att det är en ungfågel. En mörk fläck längst in vid vingfästet, "armhålorna" är ytterligare bevis för att artbestämningen är riktig. Det vackra, vemodiga låtet ljuder än en gång innan fågeln försvinner i fjärran. kanske på väg ända till Afrikas sydligaste kuster. För knappt två månader sedan har den sett dagens ljus någonstans på tundran i nordligaste Ryssland eller Sibirien. Jag kan inte låta bli att citera vännen Erik Rosenberg, som skriver om denna fågel: "Man känner sig liten och undrande inför naturens krafter, som driva sitt spel i den ensamma, gråa fågeln med det sorgsna låtet och leda honom längs osynliga banor på tusenmilafärd över land och hav".

På min vandring längs sjölandet kommer jag så småningom till hagarna nedanför Odelbo. Går man in bland dungarna där sker en hastig förändring av natursceneriet. Mellan skogen och dungarna längs stranden utbreder sig slån- och törnbuskomgärdade betesmarker. Saftigt gröna gräsängar omväxlar med partier med hållar och stenblock. Inramade i frodig buskvegetation ligger ett par små torpstugor, i nutiden nyttjade som sommarbostäder. Här och där sticker ängschampinjoner upp sina vita huvuden ur gräsvålen. Några fridfullt betande kor fullständigar den pastoral idyllen.

God mattillgång

Här finns gott om småfågel ty här är god tillgång på mat. Markerna är bärrika och den solvärmeabsorberande terrängen skapar förutsättningar för ett rikt insektsliv. I mitt specialgjorda fältprotokoll i fickformat kan jag i rask följd bokföra drygt tjoget arter. Trastfågeln är representerade av björk-, tal-, rödvinge- och koltrast. Till denna familj hör också rödhake och rödstjärt. Den senare hörs och syns på flera håll. Deras stjärter lyser glödröda när de försvinner i grandunklet. Av sångare, släktet Sylvia, ses svarthätta, trädgårds- och ärtsångare. De har smackande läten, mycket snarlika men dock artskiljande för den tränade lyssnaren. Lövsångaren, Sveriges vanligaste fågel, syns överallt bland träd och buskar. Av andra arter som noteras här kan nämnas grå flugsnappare, järnsparv, bofink och bergfink. Den senare förekommer i norra Sverige. Det kan vara av intresse att veta att sydgränsen för hans häckningsområde synes gå genom Bergslagen blott någon mil norr om Köping.

Här är det lämpligt att slå sig till ro en liten stund mitt i fågelrikedomen. En sten bjuder bekvämt ryggstöd. Fågellivet omkring ger hela tiden underhållning. Ett varningsskri från en talgoxe får mig att titta upp. En sparvhök är orsak till oron. Han kommer störtande fram i en glänta mellan dungarna och är strax försvunnen bland snåren. En närmare granskning av himlen visar att det är fler rovfåglar i farten. Mot ett moln avtecknar sig två kretsande vråkar. Genom noggrannare studium i kikaren kan de bestämmas till bivråkar. De skruvar sig upp i höjden och skjuter sedan med god fart mot söder. Senare kommer ytterligare några bivråkar, en ormvråk, ett par fiskguggisar och en brun kärnhök, alla med sydlig kurs. Vid riktigt gynnsamma väderleksförhållanden, dagar med svaga, helst sydliga vindar och termikbildande åskfronter, kan rovfågelssträck om total, kanske hundratals fåglar ses dra söderut.

67 arter

Jag går ett slag längs vasslandet nedanför Ståholm för att se vad som kan finnas där. I vassen är det fortfarande gott om sävsångare, rörsångare och sävsparvar. Ett par törnskator sitter på ledningstrådarna, då och då görande utfall i luften efter insekter. En häger flyger upp från vasskanten och strax efter en till. Någon eller några av dessa fåglar brukar ha stadigt tillhåll här så här års.

Ytterligare en del fågelarter skulle ha kunnat omnämnas i den i kronologisk ordning lämnade redogörelsen. Jag nöjer mig dock med att nämna att protokollet sedan det kompletterats och summerats upptar 67 arter, som iaktogs under min ca 5 timmar långa vistelse vid Norså. Det visar vilken god observationsplats för fåglar här är. Jag minns att man vid Oset, den berömda fågelparken vid Hjälmaran utanför Örebro, i slutet av september eller början av oktober vid enstaka tillfällen kunde notera mellan 70 och 80 arter. Men det är att märka att observationerna då gjordes av många personer och som regel pågick från gryningen till långt fram på eftermiddagen.

Avsikten med mina artiklar om Norså är att fästa uppmärksamheten på det rika fågelliv som finns alldeles inpå stadens knutar. Den gångna säsongens goda utbyte av fågelstudierna styrker min uppfattning om det berättigade i en fredning av området. I själva verket torde Norså vara det mest skyddsvärda objektet i Köpingstrakten, ja kanske rentav i hela länet. Det bör vara en angelägen uppgift för alla med natur- och friluftsinnes intresse att medverka till att området räddas undan exploatering.

Fågelskådningens första vinterdag.

Anne Eklöv

Första december. Det är den första vinterdagen. I varje fall enligt ornitologernas rapporteringshandledning. V = vinter = december - februari. Ser du t.e.x. en stare den 1 december ska du rapportera den men inte om observationen sker dagen innan. Staren har klassats som en dylik V-fågel

Vi, Bengt, Kurt, Leo Och jag åker nämnda dag i Leos komfortabla Volvo till Århammarsudde i Hjälmaren, Västmanlands yttersta utpost i söder. Vädret är märkligt denna dag Målnfri himmel norrom Arboga och en gråmulen dito söder härom. Och så förblir det nästan hela dagen. Vi är lite bekymrade när vi åker in i grådasket. Ska vi få se något överhuvudtaget om det är dimma och dis ute på Hjälmaren? Men dessbättre är sikten rätt så bra och det mulna vädret gör att vi inte behöver besväras av motljus över den del av sjön som vi huvudsakligen kommer att avspana.

Strax innan vi når vägens ändpunkt ser vi stora flockar storskrak, som ligger ute på viken helt nära land. Dom lyfter snart. Vi tror att bilen skrämt dem men det ska strax visa sig att orsaken kan vara en annan. När vi börjar vår vandring ut mot udden ser vi två skrakar helt nära land, som inte lyfter utan flyr undan springande på vattnet. Uppenbarligen är dom vingskadade. Plötsligt befinner sig en havsörn inom syfältet 200-300 meter från stranden. Den gör attacker mot de två simmande och dykande skrakarna. Det håller den på med 20-25 minuter men ger så småningom upp. Örnen uppehåller sig sedan i grannskapet hela den tid vi är därute vid hjälmarstranden.

Under tiden som vi följer det dramatiska skeendet har en stor flock storskrakar samlats ute på sjön för att "dra not", dvs genom plaskande och vingflax driva fiskstim framför sig och sedan genom dykning bedriva fiskafänge. Vi uppskattar antalet skrakar till ca 3000 men antalet fåglar kan mycket väl ha varit det dubbla. Stora svärmar av skrakar ses samtidigt flygande långt ute över sjön. De liksom upplöses och försvinner i en dunkel horisont.

En dopping ute på viken fångar vår uppmärksamhet. Vi kan efter ett långt och noggrant studium konstatera att det är en gråhake.

För övrigt är fågellivet ganska magert så som det ju för det mesta är så här års. Några tiotal knipor och viggas ses och dessutom trutar, som parasiterar på skrakarnas fiskfångst, både gråtrutar och havstrutar. Ganska många gråsiskor provianterar i strandens alar. En liten flock sidensvansar skymtar också. Det är ju oerhört gott om rönnbär så någon brist på föda behöver de knappast lida.

Vilken skön vinterdag och vilka härliga fågelsyner vi fick ute vid Hjälmarens vida vatten!

Gålby - en bra rovfågellokal

Arne Eklöv & Leo Mäkinen

Gålby- så benämner vi hela jordbrukslandskapet norr om Köping mellan flygfältet och Gålby by. En åkerväg skär diakonalt över området. Vid den vägen finns vattenverkets pumpstation - bra observations-punkt och bra som lä för kyliga vindar. Soliga dagar värms aluminiumdörren av solstrålar och Arne tycker om att luta sig mot det varma dörren.

Därute har vi några år och särskilt i år studerat rovfåglar. Mest har det rört sig om stationära eller rastande fåglar men även en del på sträck. Här och där i området finns dungar och enstaka träd och några ladtak, som ofta utgör sittplatser för fåglarna.

I år har vi genomfört nästan dagliga observationer under tiden 6/8-30/12. Kurt och Bengt har hjälpt oss ett antal gånger. Tiden för varje enskild dag har rört sig om mellan en och fyra timmar, mest på förmiddagen.

Rovfågelförekomsten har varierat. Det har varit dagar då rovfåglar funnits i synfältet hela observationstiden. Andra dagar har varit magrare men sällan har vi kammat noll.

Så här se rovfågellistan ut:

Blåkärnhök

1 - 3 ex har setts 30 observationsdagar under tiden 6/8-30/12. 2 honor 13/10, 1 hane och 1 juv. 24/10, 3 ex 11/11 och 1 hane och 1 juv. 12/11. Sista obs. 1 hane 30/12.

Brunkärnhök

5 ex 5/9, 4 ex 6/9, 1 ex 12/9, 2 ex 13/9.

Sparvhök

1 ex 12/9, 13/9 2 ex 14/9, 3/10 1 ex 6/10, 8/10, 9/10 och 13/10

Duvhök

1 ex 6/6, 9/10, 13/10, 24/10 och 29/10.

Ormvråk

1 - 6 ex 22 obs.-dagar under tiden 6/8-29/10. Som mest 6 ex 5/9, 11/9 och 13/9.

Fjällvråk

1 - 6 ex 46 obs.-dagar under tiden 16/9-30/12. Som mest 6 ex 11/10. 2 ex sågs 6 obs.-dagar, 3 ex 2 obs.-dagar, övriga dagar 1 ex. Tiden 1 nov.-30 dec. rörde det sig om en juv. Kvar till årets slut.

Tornfalk

2 ex 6/9 1 ex 12/9, 13/9 och 13/10.

Lärkfalk

1 ex 7/8, 6/9 och 12/9.

Stenfalk

1 ex 23/9, 30/9, 3/10, 7/10 och 28/10.

Naturligtvis fanns där också andra fåglar. Flockar av tofsvipor, vitfågel, kråkfågel, starar, finkar, trastar, m.fl. förekom i varierade

Tofsviporna höll mest till på det stora, höstsådda fältet. Sågs tiden 5/9-29/10. Rätt stora antal ibland, 7 obs.-dagar med mera än 100 ex. Som mest 30/9 320 ex.

Ljungpipare rastade ofta nära viporna, observerades 10 dagar som mest 7/10 64 ex. Vid brittsommartid sågs rätt stora flockar ringduvor, som mest 600 ex 30/9.

En *snösiska* sågs 23/11 och 4/12 bland 30 - tal gråsiskor på ogräsfältet.

Gålby är värt ett besök vilken årstid som helst. Så nära och så mycket att se.

Vilken svensk fågel åsyftas

- 1 Kaffefågel
- 2 Monarkmetare
- 3 Olyksfågel
- 4 Efter Vätternrundan
- 5 Nybörjare
- 6 Sädesmoped
- 7 Uppslupna
- 8 Rådman
- 9 Granitgodis
- 10 Överpippi
- 11 Oxropare
- 12 Bladtrallare
- 13 Kommunistsk låsanordning

- 1 gök 2 kungsfiskare.
- 3 korp 4 röstjärt
- 5 grönöling 6 kornknarr
- 7 glada 8 domherre
- 9 stenknäck 10 påfågel
- 11 nötskrika 12 lövsångare
- 13 rödhake

Fåglar i Köpingstrakten

Rapporteringsguide för fågeliakttagelser

1. Nya arter eller raser för landskapet.
  - 1 b. Arter eller raser som efter 1960 observeras färre än 20 ggr i Västmanland enligt Sveriges fåglar.
2. Observationer under häckningstid av arter, som oregelbundet eller sällsynt häckar i landskapet.
3. För årlig rapportering.

H = konstaterat häckning.
 h= observationer under häckningstid, och i lämplig häckningsbiotop.
 A = alla observationer.
 Sp = spelplats.
 000= minsta antal rastande som bör rapporteras.

Smålom	A	Tjäder	Sp	Vitryggig hack.	A
Storlom	h	Rappöna	A	M hackspett	A
Skäggdopping	h	Vaktel	A	Tretåig hack	A
Smådopping	A	Vattenrall	A	Trädlärika	A
Gråhakedopp.	A	Kornknarr	A	Berglärika	A
Svarthakedopp.	A	Rörhöna	A	Backsvala	H
Storskarv	A	Trana	h	Skärpiplärka	A
Rördrom	A	Strandskata	A	Gulärta	H
Knölsvan	h	M strandpipare	H	Sidensvans	h 50
M sångsvan	A	Ljungpipare	h	Strömstare	A
Sångsvan	h	Kustpipare	A	Blåhake	A
Sädgås	50	Småsnäppa	A	Svartrödstjärt	A
Spetsbergsgås	A	Mosnäppa	A	Ringtrast	A
Blåsgås	A	Spovsnäppa	A	Flodsångare	A
Grågås	h 50	Kärnsnäppa	A	Kärnsångare	A
Snögås	A	Myrsnäppa	A	Trastsångare	A
Vitkindagås	A	Brushane	h 10	Härmsångare	A
Prutgås	A	Dvärgbeckasin	A	Gransångare	A
Gravand	A	Dubbelbeckasin	A	M flugsnappare	A
Bläsand	h 20	Rödspov	A	Skäggmes	A
Snatteand	A	Myrspov	A	Talltita	A
Stjärtand	A	Småspov	A	Tofsmes	A
Årta	A	Storspov	h	Sommargylling	A
Skedand	A	Svartsnäppa	A	Varfågel	A
Brunand	A	Rödbena	h	Nötkråka	A
Vigg	25	Roskarl	A	Råka	h
Bergand	A	Smaln.simsnäppa	A	Bergfink	h
Ejder	A	Labbe	A	Steglits	h
Alfågel	A	Dvärgmåsa	A	Gråsiska	h 100
Sjööorre	A	Havstrut	H	Snösiska	A
Svärta	A	Skrantärna	A	Större korsnäbb	A
Salskrake	A	Fisktärna	h	Bändelkorsnäbb	A
Småskrake	A	Svarttärna	A	Rosenfink	A
Storskrake	h 200	Skogsduva	h	Tallbit	A
Bivrak	h	Turkduva	A	Stenknäck	A
Brun glada	A	Turturduva	A	Snösparv	A
Glada	A	Berguv	A	Ortolansparv	A
Havsörn	A	Fjälluggla	A	Videsparv	A
Brun kärnhök	h	Hökuggla	A		
Blå kärnhök	h vår	Sparvuggla	A		
Ängshök	A	Kattuggla	A		
Ormvrak	h	Slaguggla	A		
Fjällvrak	A	Lappuggla	A		
Kungsörn	A	Hornuggla	A		
Fiskgjuse	H	Jorduggla	A		
Tornfalk	A	Pärluggla	A		
Stenfalk	A	Nattskärna	A		
Lärfalk	A	Kungsfiskare	A		
Pilgrimsfalk	A	Härfågel	A		
Orre	Sp	Gråspett	A		

Rapportmottagare:

Leo Mäkinen
 Bondgårdsv. 2 b
 73141 Köping
 tel 0221 24615

L-B Hammarström
 Torsgatan 23 b
 73134 Köping
 tel 0221 10913